

ZGODNJA DANICA.

Katoliški cerkveni list.

№. 42.

V Četerik 17. Kozoperska.

1850.

Božja vladba v zgodovini celiga sveta.

5. Boj zoper Mavre na Španskim.

(Dalje.)

b) Bitva pri Naves de Toloza.

Ta z veličastno zmago sklenjena bitva se je v letu 1212 godila. Tri kersanske kraljestva so se bile takrat proti oblasti Mavrov že ustanovile: Navara, Aragonija in Kastilija, in vse troje je zdej terdno skupej deržalo, de bi se sreča španske dežele v veliki bitvi določila. Kastiljski kralj Alfonz je zimski čas v to obrnil, de je za vojsko zoper Saracene orožje pripravljaj, potrebno zalogo shraoval, dnarje nabiral, in svoje ljudstvo k junaški serčnosti spodbadal. Iz daljnih dežel so prišli poslanci, ki so na pomoč vabili, z veselimi sporočili nazaj. Z Rima je došlo tolažbe polno oznanilo, de je papež Inocenci III. vsim francoskim škofam in nadškofam zapovedal, kristjane, de bi na pomoč prišli, za vso resnico opominjati. Mesto Toledo je bilo za orožnico odločeno, binkoštna osmina pa odmenjeni čas, na vojsko odriniti; zato so se od svečana skozi celo spomlad vojaki vsakoršnega orožja, jezika in narave v tem mestu shajali. Prišlo je tudi nekej škofov in opacov, prišli so vsi knezi, vitezi in drugi plemenitniki s svojimi podložnimi — ne le iz španskiga in Portugalskiga, ampak tudi iz Francoskiga in Laškiga. Pozneje je z velikim kardelam še Leopold, vojvoda Avstrijanski, pritegnil. Vsih tistih, kateri so iz dežel unkraj Pirenejskiga gorja pristopili, se je pri 2000 vitezov z njih podložnimi štelo; 10.000 je bilo suličarjev na konjih, in pri 50.000 pešcov; vesoljna vojskna truma je več kot sto tavzent mož imela.

V šotorih po prijetnih lokah ob reki Tajo so se trume vstavile, v kolikoršnim številu jih Evropa doslej iz svojih kraljestev še nikoli skupej vidila ni. Kakor je kralj po svojih poslancih obljubil, je bilo preskerbljeno, de obilne zaloge v živež zmanjkalo ni. Kralj je s svojo prijaznostjo in dobroserčnostjo celo armado v dobrovoljnosti ohranil;

nadškofje pa so skerbeli, med številnimi vojaki mir in edinost obderžati, ktere je samo ta želja med seboj vezala, de bi sovražnikom kersanstva svojo verno pogumnost in moč svojiga orožja čutiti dali; de tako nobeniga prepira, nobeniga nepokoja, nobene zmešnjave med njimi vstalo ni. Vender so se pa tisti, ki so prvi prišli, skor štiri tedne v miru na enim mestu biti na zadnje že naveličali.

V negotovosti, kako se bo huda in za ohranitev vere v tistih deželah razsodivna bitva iztekla, je papež Inocenci, kakor poglavarju kersanstva gre, z zemeljskim orožjem bojevavcov duhovno orožje mašnikov sklenil: je v Rimu na 23. velikotravna, ravno ta čas, ko je vedil, de je armada na poti, očiten prosiven obhod ali procesijo za duhovne in druge ljudi napovedal, de bi Bog kersanstvu zmago dodelil, de bi ne izdal svoje dedšine nevernikom v osramotenje. Zjutrej zgodej se je vse ljudstvo v treh cerkvah zbralo, in popravljani molitvi v zvonjenji vse bosó, ženske brez lepotije, v spokornih oblačilih z znamenjem vere tiho pred Lateran šlo. Med tem gre papež s kardinali, škofi in drugo duhovšino v cerkev, vzdigne tam posvečeni ostanek križa Gospodoviga, in ga nese do dvora Albanskiga škofa, kjer je do ljudstva nekte spodbudljive besede govoril. Od tod se vse spet v cerkve verne — ženstvo v cerkev sv. križa, kjer je en kardinal daritev sv. maše opravil, in spet k molitvi opominjal — duhovšina in drugo ljudstvo pa v Lateransko cerkev sv. Janeza, kjer je po ravno tem opravilu papež sam — bos — kakor vsi drugi, svetimu križu svoje počastenje skazal. Memo tega so molitvo, oistre poste v jedi in pijači, in milošno (almožno) opravljali, de bi se nad kersansko ljudstvo usmiljenje božje sprosil. Enake prositve so se tudi po Francoskim obhajale. Od časa Karola Martela za kersanstvo nikoli tolikšne nevarnosti ni bilo. V kratkim se je namreč določiti imelo, kdo bo čez špansko gospodoval, ali kersanski kralji, ali knez Saracenov: ali bo Mohamedova nevera, ali pa kersanska vera v srcih prebivavcov živela.

(Dalje sledi.)

Nedeljske šole.

„Katolički list“ v št. 32 priporoča v ličnim spisu nedeljske šole. Po tem ko dopové, kako bi se mogel v njih kersanski nauk djansko učiti, v zgledih poočitovati itd., pravi dalje, de bi mogel učenik v nedeljskih šolah mladost učiti: brati, pisati, številiti ali rajtati; potlej zemljopis in zgodbe domačiga naroda; dalje razlagati, kako s travniki, gojzdi delati? kako živino rediti, verdevati in v snagi imeti? kakšna perst je dobra, kakšna ne? kako slabo perst popraviti? — kako semena in mladice za cepljence dobiti? kako ž njimi ravnati, cepiti, sadje sušiti? itd. — Pristavimo, de bi mogel nedeljski učenik mladost zlasti tudi učiti, kako človeku v nesreči pomagati, p. pri utopljenih, zalóp-njenih, zmerzujenih, od strele zadetih, od kače pikujenih, kej strupenih vživših, omedlevših, pad-sih, pobitih itd. Tudi bi ne škodovalo, ako bi se mladosti nove soseskine zadeve o priložnosti razla-gale, potlej njih koristi, nasveti, po kakšni poti de bi zamogla soseska, županija itd. prav srečna, in pokojna biti? zlasti tudi po pokoršini in spošto-vanju do novih predstojnikov. — Bukve: „Blaže in Nežica v nedeljski šoli“ bi se ne smele pri niko-mur pogrešati, kdor nedeljsko šolo uči. Nedeljska šola bi mogla odperta biti celi županiji, ali sploh mladim in odraslim cele duhovnije. Naj priprav-niši čas bi bil po kersanskim nauku. Očitno je, de bi se z dobro nedeljsko šolo veliko veliko dobriga storilo in silo veliko napak odvernilo, ki se sicer ob nedeljah godé. — V nedeljskih šolah bi se tudi lahko koristne bukve, ki na svitlo pridejo, ljudem nasvetovale, pred zapeljivimi mažarijami in spiski pa bi se svarili. Povedalo bi se jim lahko, kaj se je skoz teden posebniga slišalo iz mnogih krajev sveta po dnevnih listih itd. Ob kratkim reči: Ne-deljske šole, dobro vladane, so velik blagodar za dušo in za telo.

Dèdichvi ss. Cyrilla a Methoda,

to je: dedinstvo (erbsina) ss. Cirila in Metoda.

Tako se bo imenovalo novo katolško društvo na Moravskim, h kterimu moravski učeni, profesorji, du-hovni in neduhovni (v prilogi k 39. l. „Hlasa jednoty katolicke“) svoje spoustovane rojake in ljube katolicane vabijo.

Duh Kristusov une poštene može sili, se v svetim taborji, imenovanim: „Dedinstvo ss. Cirila in Metoda“, zbrati, ter pod brambo teh vojvodov tisto vojsko zoper novo nejeverstvo vojskovati, ktero sta pred 1000 leti ona sama tako slavno zvojskovala. Njih bratje Čehi so že pred leti napravili: „Dedinstvo sv. Jana Nepomuškiga“. Z bukvami, ktere je to dedinstvo na svitlo dalo, je že marsikteri Savi v Pavla spreobrnjen. — Ker pa dandanašnji vse za učenostjo sega, nejevera pa se je sleherniga znanstva polastila, ga z bogotajstvam v mišico prekuhati; torej mi katolicani ne smemo skušati, samo pobožne bukve na svitlo dajati, temuč, „kakor je cerkev vselej delala; pološice vsih učenost se moramo polastiti, posamezne znanske stábla v nebo obračati, jim katolškiga duha vpečatiti, ter s tem vse in vsake edinozveličavni resnici, in tako človeški sreči in bla-gru sužne storiti“. V zgled so jim Francozje, kteri so pod perutmi svojih serčnih cerkvenih poglavarjev enake tovaršije ko orožarnice katolške vere in resnice ozivili.

K temu početju jih goni samo čista želja, de naj bi duh, kteri je njih sprednike skoz usta teh dveh sve-

tih apostelnov osrečil, po gromnih viharjih ravno minu-lih skušnj tudi nas vseskoz prešnil ter prepričal, de zunaj Kristusa in njegove cerkve ni sreče in zveliča-nja; — de naj bi se tedaj ta duh povernil zopet k njim v rodovine, občine in mesta, ter jih v tisto djansko kersanstvo prerodil, ktero edino ima resničn pokoj na zemlji in sladko upanje v prihodnost. Njih preljubim slavskim bratom proti povodinj bogotajskih bukev od za-hoda, zopercerkveno vganjanje od severja, in kovarsko zapeljevanje in spodlezovanje od razkolniškiga izhoda; za to je njih serčna želja, de naj bi verni v tesni zvezi s svojimi pastirji bili sami veseli svoje svete vere, in se tudi prizadevali, z besedo, z lepim življenjem in z molitvejo svoje odtergane brate na izhodu k materi cerkvi v Kristusov ovčnjak pripeljati.

Namen „dedinstva“ je, kakor se že iz rečeniga vidi, „obdelanje ali omikanje moravskih Slovenov po vsih straneh, po potrebi sedajnosti, na podlagi katolške vere“. Pomočki so bukve in spisi v vsih znanskih stáblih itd. Tovarš je slehern, ki se zaveže 10 gold. enkrat za vselej vložiti. Kdor je mašnik, se zaveže tudi vsako leto eno mašo za žive in mertve tovarše društva brati, in ako se more, tudi eno za „zedinjenje razločenih ali krivoverskih Slovanov s sveto katolško cerkevjo. Sre-dina društva je v Bernu; njen glasnik (organ) pa „Hlas jednoty katolicke“.

39. list „Hlasa“ pripoveduje, de so nj. milost vikší pastir „Dedinstvo ss. Cirila in Metoda“ pohvalili in poterdili, in de tudi deržavski vradi nič ne ugovarjajo, de tedaj živeti začne.

J.

Čudeži.

Kolikor bolj se hudobija perta, sveto vero zatreti, toliko očitniši Bog razodeva, de le ona sama: katolška je prava, kar se sedanje dni tudi z obilnimi čudeži poterjuje. Kaj de se v Rimini in Fosombroni godí, ves svet vé, in slehern stermi, kteriga ni milost božja zapustila. Oči na podobi „Materie milosti Božje“ se gibljejo kakor de bi podoba živa bila, tudi ustnice se premikajo in barva na obličji se spreminja. Gledavci, ki jih je na tavžente in tavžente, zdihujejo, se jokajo nad svojimi grehi, pravični od veselja poskakujejo, de Bog tako očitno svojo milost in mogočnost razodeva; bolniki z davnimi sicer neozdravljivimi boleznimi se nanagloma ozdravljajo, in, kar je nar večji čudež, terdovratni grešniki — celo taki, ki pridejo s sovražnim namenam: zasmehovati in zaničevati, — so presunjeni od usmilje-niga živiga pogleda, Materie usmiljenja“, se začno jokati nad grehi ter se spokoré. — Pa tudi drugod Gospod po svoji ljubeznjivi Materi usmiljenje čudežev skazuje. V Elvankah na Virtemberskim je v kapeli Marije Device sedemletno děklice na enkrat ozdravelo, ki je bilo hromovo popred. Ne le škof, ki je to dete že poprej poznal, ampak tudi zdravniki so to poterdili. — Na Francoskim v fari Pont de Roide je bila Marija Franciška Petitova od 11. do 43. leta hromasta v nogah, kar spričujejo srejski župan, uradi in duhovnik tega mesta. Se je posluževala toplic in družih pomočkov, ali brez vspeha. 18. vel. travna tega leta pa je bila na vozičku k romarski cerkvi Marija-Einsiedeln pripeljana. 12. vel. travna se je dala v kapelo nesti. Med povzdigovanjem so se ji začele že 32 let skrivljene noge naravnovati, de je zamogla terdno na nje stopiti. In je berž na kolena padla Boga zahvalit. Po sv. opravilu je šla peš v gostivnico nazaj, samo od dveh oseb nekoliko podperana. Njena hoja domu je bila podobna slavni zmagovinski procesii (triumfu). Povsod jo je ljudstvo z neizrečenim veseljem pozdravljalo.

Sirotčinstva.

Po svetu ljudje sirotčince napravljajo, to je hiše, v ktere sirotke sprejemajo. Pri nas bi bilo potreba enake naprave, v katero bi se jemali ne le sirotki, ampak zlasti tudi otroci nekterih ljudi, ki se po deželi sem ter tje klatijo, svoje zakonske ali nezakonske otroke seboj vlačijo, kateri odraščajo brez nauka za dušo in za telo. Iz njih izhaja nesrečni izveržik, ki cerkve ropa, po hišah krade, ceste nevarne dela. Ni davno, ko so eniga taciga ubili, po tem ko je že dolgo nepokoj delal, večkrat zapert bil, in mende ravno drugimu jamo kopal, v katero je sam padel. —r—

Angleški duh.

Znamenitno je, de na Angleškem protestanti sami zaničujejo katoličana, kateri cerkvene zapovedi ne spoštuje, ter ob postnih dneh mesó je, de ne rečemo žre; prelomljenje posta velja za odpadstvo. Kdaj bodo še lenomisleči našinci do te misli perlezli! „Polž čez plot“ bi jih kmal prehitel; fiet tamen.

Razgled po keršanskim svetu.

Število katoličanov po Evropi:

V Avstrii jih je	26.000.000
„ Prusii	6.000.000
„ Saksonii	48.000
„ Hanoveru	270.000
„ oboji Hesii	370.000
„ Nasavi	180.000
„ Badnu	900.000
„ Vürtembergu	500.000
na Parskim	3.200.000
„ Švajcarskim	980.000
v Luki	160.000
„ Modeni	430.000
„ Toškani	1.400.000
ra Rimskim	2.800.000
„ Neapolitanskim in	
„ Siciljskim	8.000.000
v Sardinii	4.500.000
na Francoskim	31.000.000
„ Španjolskim	15.000.000
„ Portugalskim	4.000.000
„ Irskim	6.000.000
„ Angleškim in	
„ Šotskim	1.800.000
„ Belgijanskim	3.870.000
„ Nizkozemskim	1.350.000
„ Švedskim	6.000
„ Rusovskim	11.000.000
„ Turškim	1.700.000

Skupej 131,964.000

Iz tega pregleda se vidi, de je Francosko prva katolška domačija, koj za njo pa naše cesarstvo. Ako gledamo na različne narode, vidimo, de Francosko ima prvstvo med drugimi katolškimi narodi. Za njim nasleduje naš slovenski, slovanski ali slavski narod, katerih je do 23.000.000 katolške vere. Za Slovani sledijo še le Lahi, Španjolci s Portugalci, potlej Nemci itd. Med oddruženimi od katolške cerkve pa spet Sloveni izhodniga vérstva stojé, bi djali, na pragu cerkve božje, ker se samo v dveh rečeh od prave katolške cerkve ločijo. Zadržki tolikanj zeleniga zedinjenja so bolj zunanji in nebistni, kot znotranji. Torej, ako se učeni in globoko misleči Anglezi takorekoč na trume v ka-

tolško cerkev povračujejo, desiravno so veliko delj zašli; obljubimo, de se bo to tudi pri nezedinjenih izhodniga vérstva zgodilo, berž ko luč prave keršanske omike med nje posveti. (Po Blahovestu.) J.

Iz Rima 30. kimovca. Nadškofje in škofje, ki so jih bili sveti oče v skrivnim zboru poterdili, so tile: Kapuanski nadškof, prečastiti Jožef Kosenza, popred Andrianski škof; — Kambreski nadškof, preč. Renat Franc Regnier, popred Angulemski škof; — Erlavski nadškof na Ogerskim, preč. Adalbert Bartalović, popred Rozenavski škof; — Mehikanski nadškof v severni Ameriki, preč. Lazar de la Garza, popred Sonoranski škof; — Teramski škof, preč. Paskal Toccone, popred Bovanski škof; — Brešijanski in Lombardiški škof, visoko čast. gosp. Girolamo Vergeri, duhoven iz Bergamske škofije, in korar ondotne škofijske cerkve; — Trebiški škof, v Benečanskih deželah, visoko čast. Anton Farina, korar škofijske cerkve v Vičenci, vodja ondotnih modroslovskih šol; — Angulemski škof, visoko čast. Anton Karl Cousseau, duhoven iz Poatieške škofije; — Rozenavski škof na Ogerskim, visoko čast. Stefan Kolartarik, korar Kašavske velike cerkve; — Cipski škof na Ogerskim, visoko čast. Ladislaj Zabojski, častni korar ondotniga korarstva, in Igleški fajmošter; — Hildeshajmski škof v Hanoveranskim kraljestvu, visoko čast. Edvard Jakob Wedekind, namestnik ondotne škofije; — Sebastiški škof, v deželah nejevercov, gospod Stanislaj Dekowski, duhoven iz Kulmske škofije in namestnik ondotniga škofa. — Potem so sveti oče tele kardinale zvoljene naznanili: Prečastiti Fornari, Nicejski nadškof, apostolski poslanec per francoski vladii; — preč. Pavl Terezija David d'Astros, Tuluski nadškof; — preč. Janez Bonel y Orbe, Toledanski nadškof; — preč. Jožef Cosenza, Kapuanski nadškof; — preč. Jakop Marija Adrijan Cezarej Mathieu, Bezansonski nadškof; — preč. Guido Jožef Romo, Sevilski nadškof; — preč. Tomaž Goussel, Remski nadškof; — preč. Maksimilijan Jožef baron od Somerau-Beeckh, Olomuški nadškof; — preč. Janez Geissel, Kelnski nadškof; — preč. Peter Pavl de Figueredo de Cunha e Mello, Braganški nadškof; preč. Miha Wiseman, Vestminsterski nadškof na Angleškem; — preč. Jožef Pecci, Gubijanski nadškof; — preč. Melhior od Diepenbrock, Brezlavski škof in knez; — preč. Robert Roberti, veliki sodnik apostolskiga zbora.

Linc. Baron Andlav iz Badna, kateri sicer ni duhovin, kateri se je pa kot zvest sin katolške cerkve že večkrat s serčnostjo sv. Krizostoma v zborih deželnih stanov za njene pravice krepko potegoval, je tukej v kat. družbi misijone zlo povzdigoval, ter djali, de so oni po njegovi skušnji nar bolj perpravni, človeka v veri vterditi. In res, lep sad misijonov in duhovskih vaj se kaže na Českim in Nemškim, kjer jih skerbnii pastirji z velikim vspeham opravljajo.

Iz Turina. Časnik „Armonia“ perpoveduje, kako so Turinskiga nadškofa iz Fenestrelske terdnjave na francosko mejo odpeljali: „V petek 27. kimovca okoli ene popoldan je peršel Pinerolski sodnik v Fenestrelsko terdnjavo, tam zapertimu nadškofu sodbo napovedat, po kateri mora Sardinsko kraljestvo zapustiti. Nadškof niso nič odgovorili; precej pa, ko je sodnik odšel, so ukazali, vse znamnja škofijskiga stanu z oblačil pobrati. Kmalo po tem je tisti peršel, ki mu je bilo ministerstvo naročilo, nadškofa na mejo odpeljati, in je vprašal, kam de se hočejo podati? Na to so nadškof odgovorili: „Jest imam pravico na Piemonteškimi ostati; moja dolžnost me na mojo škofijo veže; če me vladija izzene, bom šel, kamor me peljati ukaže.“ Ko se je pa nad-

škofu povedalo, da bodo na Francosko peljani, so odgovorili: „Jest bom šel, kamor me bodo peljali“. — Po tem so nadškofu denarja ponudili; odgovorili pa so, da ga ne potrebujejo in da od vladije ne venarja vzeti nočejo. V saboto zjutraj ob šestih so prečastiti gospod nadškof Franzoni s tajnikom in enim služabnikom Fennestrelsko terdnjavo zapustili ter se na voz podali, akoravno niso vedili, kam da se bodo peljali. Sodnik jim je popotni list na Francosko spisal. V Traverzi so eno uro ostali, in ravno tako dolgo v Mont-Genevi, ter so ob šestih zvečer v Brianzone peršli, kjer so v gostivnici prenočevali. Dozdaj se še ne ve, kje de nadškof ostati mislijo; iz nekterih znamenj se pa vender skleniti zamore, da se bodo ali v Lion ali v Marselj podali. — Piemonteški kralj je križ sv. Mavricja in Lazarja dvema Turkama, Fuad- in Achmet-Effendi podaril. Ob enim je pa Sikardi veliki Nichanski red Mahometa dobil, težko ce ne za velike dela, ki jih v preganjanji svete cerkve skazuje!

Iz Londona 24. kimovca. Anglikanski cerkveni in državni dnevnik silno toži, ker se jih je že veliko v katoliško cerkev vernilo, in ker jih misli veliko ravno to storiti. Ob enim naznani spreobrnjenje brata Oksfordskega škofa Wilberforce-ta v Mechelnu. Perpoveduje tudi, da se je 60 oseb Marjetine cerkvice spreobrnilo, odkar je oče Oakeley tam vse porimljevati začel, kar njegov perjatelj in naslednik Richards tolikanj umno posnema. Pet duhovnov te cerkvice se je že porimilo in še veliko več unih, ki so tam kterikrat pridigvali. — Gospa Feilding, ktera se je kot njen mož v katoliško cerkev vernila, je k temu že veliko prednagnjenje v sebi čutila, kot on. Zdaj na svojim posestvu v Wales lepo cerkev zida; pred je bila za angleško cerkev namenjena, zdaj bo pa gotovo drugi namen zadobila. — Krivoverski škof Dr. Forbes v Breachinu na Sotskim se je v Mechelnu h katoliški veri spreobrnil. — Kakor „Spektator“ perpoveduje, se je število katoliških cerkva na Sotskim v 10 letih za 46, katoliških duhovnov pa za 40 poanožilo.

Iz Münchna 19. kimovca. Govori se, da se bodo bavarski nadškofje in škofje 1. kozoperska t. l. v Freisingi snidili, kakor so se 1848. leta v Würzburgu zbrali. —

Iz Brezlava 21. kimovca. Katolištvo se tukej na vse strani razširja. Ljudstvo bolje čuti, kot učeni pišejo. Saj je en sam kaplan v enim letu 300 krivovercov spreobrnil! Kakšno vpitje bi bilo, ko bi kterikatolčan svojo vero zatajil! Še mladost se vzdiguje. Veliko katoliških učencev je bravno družbo ustanovilo v dušno vterjenje in v obvarovanje zapeljevanja. De bi pač v družih mestih ljuba mladost lepi zgled posnemati hotla!

Brezlav. V lepi cerkvi Marije Device na pesku (Sandkirche) je 6. t. m. 28 protestantov se h katoliški veri spreobrnilo.

Iz Dunaja. Dobrodelna družba Dunajskih gospá je Dr. Veithu per odhodu iz Dunaja pismo zročila, ki ga je več sto njenih udov podpisalo; ono pa sklene z besedami: V dnevih nevarnosti in revšine ste staliterdni in mocni kot skala, strašni sovražnikom svete resnice, ki so Vam tolikanj perzadjali; tolažba in varstvo vernim in slabotnim, ki ste jih Vi oživljali, poterdovali in spodbudovali. S pravo ponižnostjo ste zajemali in še vedno zajemate iz neusahljiviga studenca večne resnice bogate zaklade, ki jih z besedo, pisanjem in djanjem v prid človeštva razširjate. Kdorkoli se Vam je perblizal, kdorkoli Vas pozna, mora s hvaležnostjo in s

čudenjem zaklicati: Velik si, o Bog! v svojih svetih služabnikih. Ker Vas poznamo in resnično častimo, lahko veste, da nam Vaš odhod toliko večí žalost perpravi; in zato Vas z vso ponižnostjo prosimo: Ostanite per nas — ostanite še v prihodnje svetla zvezda v naših omračenih, sveti resnici in ljubezni še zmiram protivnih časih.

Iz Prešburga 4. kozoperska. Prečastiti nadškof Scitovski so pretečeni teden natihama iz Tirnave sem peršli in se bodo kmalo v Ostrigon nazaj podali. Duhovni, ki so se duhovnih vaj v Tirnavi vdeležili, ne morejo prehvaliti njih perljudniga, bratovskega obnašanja. Nadškof so per cerkvenih opravih in vajah visociga stanu pozabili, in so kakor vsaki drugi duhoven zjutraj ob šestih v cerkev peršli ter do kouca s svojimi duhovnimi brati tam ostali; jedli so s podložnimi vred per eni mizi in niso za se nobeniga razločka delali. Ko je pa na zadnje častiti namestnik Piber v ginljivim govoru bil besede izrekel: „Doselej smo imeli škofa, zdaj imamo pa tudi očeta, kakor še nikdar ne popred“, so iz oči vsih pričujočih solze serčniga veselja in hvaležnosti za cerkveniga kneza perigrále, kteri je vse pričujoče kot brate kušnil in vsaciga posebej blagoslovil, in se tako per njih poslovil.

Zagreb. Zagrebski list piše iz čisto zanesljiviga vira, da je cesar že podpisal sklep, s kterim je zagrebska škofija povzdignjena v nadškofijo. Poddanci ali suffragani zagrebskiga nadškofa bodo škofje senjski, djakovaški in križevski. Naslednji list poterdi, da je sklep že v Zagrebu.

Ljubljana. Iz med 26 odbornikov, ki si jih je tukajšna srenja dozdej izvolila, je 1 protestant in 1 katoliški duhoven. Katoliški list iz Moravskiga sicer pravi, da se govori od več ljudi iz Ljubljane, ki mislijo k protestantam prestopiti, — pa tega še ne moremo zdaj verjeti. Želja krivovercov tukaj se vkoreniniti pa res ni majhna, njih luteransko-kalvinski tempelj, ki ga per koliseumu tako urno in s tolikimi potroški zidajo, to spričuje.

Gosp. Simon Pavlin, kaplan v Prečni je 2. t. m. za kolero umerl; 12. t. m. je umerl tudi gosp. Štefan Kobav, fajmošter v Adlešiču.

Nektere kratkoumke.

Kratkoumke mu po glavi brodiyo:

1. Kdor sam dela, kar nad drugim graja;
2. kdor meni, da je na Dunaji druga čednost, kot v Ljubljani; za gospoda druga večnost, kot za kmeta;
3. kdor s hudobijo baha, in se poštenosti sramuje;
4. kdor misli, da je vse rumeno, ker ima on oči berljave;
5. lisjaku, ki grojzd graja, ki ga doseči ne more;
6. bezjaku, ki kakor turčin živi, in misli kakor kapucin umreti. — —n.

Darila za čast. misijonarja g. Dr. Ignacija Knobleherja.

Od poprej . . .	104 gld. 17 kr.
Iz Verhpolja per Moravčah . . .	3 „ -- „
Skupej . . .	107 gld. 17 kr.